

26. september 2012

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked

KOM(2012) 372 endelig

Forslaget oversendes efter fremsendelsen til Folketingets Europaudvalg til Folketingets Kulturudvalg og Folketingets Erhvervsudvalg i kopi.

1. Resumé

Den 11. juli 2012 offentliggjorde Kommissionen forslag til direktiv om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50(2)g, 53 samt 62 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

Formålet med direktivforslaget er todelt. Den første del af direktivforslaget har til formål at forbedre forvaltningsselskabernes standarder for styring og gennemsigtighed, således at rettighedshavere kan føre en mere effektiv kontrol med disse og bidrage til at gøre forvaltningen mere effektiv. Den anden del af direktivforslaget har til formål at fremme forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online-tjenester.

Direktivforslaget består af fem hovedafsnit, hvor afsnit II er inddelt i 5 kapitler. Afsnit I indeholder forslagens generelle bestemmelser om forslagens genstand, anvendelsesområde og definitioner. Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber. Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder. Afsnit IV vedrører håndhævelsesforanstaltninger, og afsnit V indeholder de afsluttende bestemmelser.

Forslaget blev behandlet første gang i Rådets arbejdsgruppe om ophavsret den 13. september 2012. Grundet direktivforslagets omfang og kompleksitet er det forventningen, at forslaget vil undergå fortsat behandling i Rådsarbejdsgruppen om ophavsret i resten af det cypriotiske formandskab og med stor sandsynlighed i store dele af eller hele det irske formandskab.

Direktivforslaget vil medføre ændringer af dansk ret i form af ændring af lov om ophavsret.

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2012) 372 af 11. juli 2012 fremsendt forslag til Europa-Parlamentet og Rådets direktiv om kollektiv forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder samt multiterritoriale licenser for rettigheder til musikværker med henblik på online-anvendelse i det indre marked. Forslaget er oversendt til Rådet i dansk sprogversion den 2. august 2012.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 50(2)g, 53 samt 62 og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Formålet med direktivforslaget er todelt. Den første del af direktivforslaget har til formål at forbedre forvaltningsselskabernes standarder for styring og gennemsigtighed, således at rettighedshavere kan føre en mere effektiv kontrol med disse og bidrage til at gøre forvaltningen mere effektiv. Den anden del af direktivforslaget har til formål at fremme forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online-tjenester.

Direktivforslaget består af fem hovedafsnit, hvor afsnit II er inddelt i 5 kapitler. Afsnit I indeholder forslagens generelle bestemmelser om forslagens genstand, anvendelsesområde og definitioner. Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber. Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder. Afsnit IV vedrører håndhævelsesforanstaltninger, og afsnit V indeholder de afsluttende bestemmelser.

Afsnit I

Afsnit I indeholder generelle bestemmelser om direktivets genstand ([artikel 1](#)), anvendelsesområdet ([artikel 2](#)) og definitioner ([artikel 3](#)). Det fremgår, at direktivet finder anvendelse på: i) forvaltningsselskabers forvaltning af ophavsret og beslægtede rettigheder, uanset i hvilken sektor de er aktive (afsnit II), og ii) den multiterritoriale licensering af online-musikrettigheder, der foretages af rettighedshavernes forvaltningsselskaber (afsnit III). Afsnit I og II gælder også for selskaber, der foretager multiterritorial licensering i medfør af afsnit III.

Afsnit II

Afsnit II omhandler organisatoriske regler og gennemsigtighedsregler, som finder anvendelse på alle typer forvaltningsselskaber.

Kapitel 1 indeholder regler for, hvorledes forvaltningsselskaberne organiserer deres medlemmer. [Artikel 4](#) indeholder visse krav til forholdet mellem forvaltningsselskaber og rettighedshaverne. [Artikel 5](#) sikrer, at rettighedshaverne kan bemyndige et forvaltningsselskab efter eget valg til at forvalte rettigheder og helt eller delvis trække en sådan bemyndigelse tilbage. Forvaltningsselskaberne bør ifølge [artikel 6](#) basere deres regler om medlemskab og deltagelse i den interne beslutningstagning på objektive

kriterier. Artikel 7 fastsætter generalforsamlingens mindstebeføjelser. Artikel 8 pålægger forvaltningsselskaberne at oprette en tilsynsfunktion, der gør det muligt for deres medlemmer at overvåge og kontrollere deres forvaltning. Artikel 9 fastlægger visse forpligtelser for de personer, som reelt forvalter forvaltningsselskabets aktiviteter.

Kapitel 2 indeholder regler om forvaltningsselskabers finansielle forvaltning:

- indtægter, der hidrører fra opkrævning som følge af udnyttelse af de rettigheder, der repræsenteres, skal være adskilt fra forvaltningsselskabets egne aktiver og skal forvaltes under strenge betingelser (artikel 10)
- et forvaltningsselskab skal specificere de gældende fradrag i sine aftaler med rettighedshavere og sikre både medlemmer og rettighedshavere rimelig adgang til eventuelle sociale, kulturelle eller uddannelsesmæssige tjenesteydelser, hvis de finansieres via fradragene (artikel 11)
- forvaltningsselskaber skal betale de skyldige beløb til rettighedshavere regelmæssigt samt bestræbe sig på at identificere rettighedshaverne (artikel 12).

Kapitel 3 indeholder et krav om ikke-diskriminering for et forvaltningsselskabs forvaltning af rettigheder på vegne af et andet forvaltningsselskab i henhold til en repræsentationsaftale (artikel 13). Ifølge artikel 14 er det ikke muligt at foretage fradrag i de beløb, der skal betales til et andet forvaltningsselskab, uden sidstnævntes udtrykkelige samtykke.

Kapitel 4 pålægger forvaltningsselskaber og brugerne at føre forhandlinger i god tro. Tarifferne skal baseres på objektive kriterier og afspejle værdien af rettighederne i handelen og af den faktiske tjenesteydelse, som forvaltningsselskabet leverer (artikel 15).

Kapitel 5 (gennemsigtighed og rapportering) fastsætter følgende krav til forvaltningsselskabers offentliggørelse af oplysninger til rettighedshavere om forvaltning af deres rettigheder:

- oplysninger til rettighedshavere om beløb, der opkræves og betales, forvaltningsgebyrer, der opkræves, og andre fradrag (artikel 16)
- oplysninger til andre forvaltningsselskaber om forvaltning af rettigheder i henhold til repræsentationsaftaler (artikel 17)
- oplysninger til rettighedshavere, andre forvaltningsselskaber og brugerne på anmodning (artikel 18)
- oplysninger til offentligheden om, hvorledes forvaltningsselskabet er organiseret og fungerer (artikel 19)

- offentliggørelse af en årlig gennemsigthedsrapport, herunder om styringsprincipper og deres gennemførelse, finansielle opgørelser osv. ([artikel 20](#)).

Afsnit III

Afsnit III fastsætter de betingelser, som ophavsmænds forvaltningsselskaber skal opfylde, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder (artikel 21):

- de skal være i stand til på effektiv og gennemsigtig vis at behandle de data, der er nødvendige for udnyttelsen af sådanne licenser (f.eks. identifikation af deres musikrepertoire og overvågning af anvendelsen) ved hjælp af en database indeholdende de nødvendige oplysninger ([artikel 22](#))
- de skal være gennemsigtige med hensyn til det online-musikrepertoire, som de repræsenterer ([artikel 23](#))
- de skal give rettighedshavere og andre forvaltningsselskaber mulighed for at korrigere de relevante data og sikre deres nøjagtighed ([artikel 24](#))
- de skal overvåge den faktiske anvendelse af de værker, der er omfattet af licensen og være i stand til at behandle rapporter om anvendelse og fakturering. Der skal forefindes procedurer for at give brugere mulighed for at anfægte nøjagtigheden af fakturaer (f.eks. for at undgå dobbeltfakturering). Der skal anvendes passende branchestandarder, hvis sådanne foreligger ([artikel 25](#))
- rettighedshavere og andre forvaltningsselskaber skal modtage betaling uden unødigt forsinkelse, og de skal modtage oplysninger om de værker, der anvendes, og finansielle oplysninger vedrørende deres rettigheder (f.eks. beløb, der opkræves, fradrag, der foretages) ([artikel 26](#)).

Forvaltningsselskaber kan beslutte ikke at udstede multiterritoriale licenser til online-musikrettigheder, men fortsat udstede nationale licenser til deres eget repertoire og/eller nationale licenser til andre forvaltningsselskabers repertoire i henhold til gensidighedsaftaler. For at sikre at repertoireer nemt kan sammenlægges til gavn for musiktjenesteydere, der ønsker at tilbyde så fuldstændig en tjeneste som mulig i hele Europa, og til gavn for den kulturelle mangfoldighed og forbrugerne generelt, skal der ifølge direktivforslaget indføres specifikke garantier for at sikre, at alle selskaber har adgang til multiterritorial licensering:

- et forvaltningsselskab kan derfor anmode et andet selskab, der udsteder multiterritoriale licenser og multirepertoirelicenser, om at få sit repertoire repræsenteret på et ikke-diskriminerende og ikke-eksklusivt grundlag med henblik på multiterritorial licensering ([artikel 28](#)). Det forvaltningsselskab, der modtager en sådan anmodning, skal acceptere den, hvis det allerede

udsteder eller tilbyder at udstede multiterritoriale licenser til samme kategori af online-musikrettigheder på vegne af et eller flere forvaltningsselskaber ([artikel 29](#))

- rettighedshaverne kan efter en overgangsperiode udstede licenser (enten selv eller gennem en anden mellemmand) for deres egne online-rettigheder, hvis deres forvaltningsselskab ikke udsteder multiterritoriale licenser, og hvis det ikke indgår en aftale herom med et andet forvaltningsselskab ([artikel 30](#)).

Kommissionen konstaterer, at imens internettet ikke kender til landegrænser, så er online-markedet for musiktjenesteydelser stadig fragmenteret, og en udbyder af online musiktjenesteydelser er derfor nødsaget til at indgå aftaler med en lang række forvaltningsselskaber og rettighedshavere for at have mulighed for at udbyde et bredt udvalg af musikalske værker til forbrugerne.

Det er derfor Kommissionens ønske med de nye regler, at de vil føre til frivillige sammenlægninger af musikrettigheder i større forvaltningsselskaber, som dermed opbygger en ekspertise og et katalog af musikrettigheder af en sådan størrelse, at det vil være nemt og attraktivt for indholdstjenester på internettet at indgå aftaler, der dækker flere territorier. Kommissionen forventer således, at de forvaltningsselskaber, som ikke er gearet til at efterleve de krav, der stilles til forvaltningsselskaber, som tilbyder multiterritoriale licenser, vil skyde deres repertoire ind i et andet forvaltningsselskab, som allerede tilbyder multiterritoriale licenser. Det skal blandt andet sikres ved, at et selskab, som allerede tilbyder multiterritoriale licenser på vegne af andre forvaltningsselskaber, ikke kan afvise en anmodning fra et andet forvaltningsselskab om at få sit repertoire repræsenteret.

Et forvaltningsselskab kan outsource forpligtelser forbundet med de multiterritoriale licenser, som det udsteder, uden at dette berører dets ansvar over for rettighedshavere, online-tjenesteudbydere eller andre forvaltningsselskaber ([artikel 27](#)). Afsnit III gælder også for datterselskaber af forvaltningsselskaber, der er omfattet af dette afsnit ([artikel 31](#)).

Et forvaltningsselskab, der leverer multiterritoriale licenser til online-musikrettigheder, skal ikke være forpligtet til at anvende licensbetingelser, der er aftalt med en online-musiktjenesteyder, som præcedens for andre typer tjenester, når online-musiktjenesteyderen leverer en ny type tjeneste, som har været tilgængelig for offentligheden i mindre end tre år ([artikel 32](#)). Reglerne i kapitel III finder ikke anvendelse, når forvaltningsselskaberne udsteder multiterritoriale licenser til radio- og fjernsynsforetagender til online-anvendelse af deres radio- eller tv-programmer, der indeholder musikværker ([artikel 33](#)).

Afsnit IV

Afsnit IV pålægger forvaltningsselskaberne at give sine medlemmer og rettighedshaverne adgang til klage- og tvistbilæggelsesprocedurer ([artikel 34](#)). Ifølge [artikel 35](#) bør der ligeledes forefindes ordninger til bilæggelse af tvister om licensbetingelser mellem brugere og forvaltningsselskaber. Endelig skal medlemsstaterne sikre, at visse typer

tvister vedrørende multiterritorial licensering mellem forvaltningsselskaber og brugere, rettighedshaverne eller andre selskaber kan indbringes for en uafhængig og upartisk tvistbilæggelsesordning ([artikel 36](#)). Medlemsstaterne skal udpege de kompetente myndigheder, som gives beføjelse til ([artikel 39](#)): a) at forvalte klageprocedurer ([artikel 37](#)), b) at forvalte effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner ([artikel 38](#)) og c) at kontrollere anvendelsen af afsnit III ([artikel 40](#)). [Artikel 39](#) pålægger imidlertid ikke medlemsstaterne at oprette uafhængige tilsynsmyndigheder, som er specifikt dedikeret tilsyn med forvaltningsselskaber.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

I henhold til TEUF art. 294 skal forslaget forelægges Europa-Parlamentet.

Direktivforslaget forhandles i Europa-Parlamentets Retsudvalg (JURI). Udvalgene ITRE, IMCO og CULT vil også følge behandlingen af forslaget.

Marielle Gallo (EPP, Frankrig) er udpeget som ordfører på forslaget i Europa-Parlamentet. Der er endnu ikke fastsat en dato for, hvornår udvalgsbehandlingen af forslaget påbegyndes.

5. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens opfattelse, at subsidiaritetsprincippet er overholdt, idet målene med direktivforslaget er at forbedre de muligheder, som forvaltningsselskabernes medlemmer har for at udøve kontrol med selskabernes virksomhed, at sikre tilstrækkelig gennemsigtighed med forvaltningsselskabers aktiviteter og at forbedre multiterritorial licensering af ophavsretten til online-anvendelse af musikværker. Disse mål kan ifølge Kommissionen ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af deres omfang og virkninger bedre gennemføres på EU-plan.

Regeringen deler Kommissionens opfattelse. Et af formålene med direktivet er at forbedre muligheden for udstedelse af multiterritoriale licenser til online-brug af musikværker. Sådanne multiterritoriale licenser vil gavne dels online-musiktjenester, idet de er afhængige af tilladelser fra rettighedshaverne for at tilbyde musikværkerne til offentligheden, dels rettighedshaverne, som potentielt kan opleve en øget interesse for og brug af deres værker. Da direktivforslaget lægger op til, at kollektive forvaltningsselskaber skal agere i en grænseoverskridende kontekst, er det væsentligt for deres medlemmer, at der gælder et sæt fælles minimumsregler for, hvordan et kollektivt forvaltningsselskab skal drives med hensyn til gennemsigtighed og muligheder for medlemmerne for at få indflydelse på og udøve kontrol med forvaltningsselskabernes virksomhed. Samlet set er det regeringens opfattelse, at formålene med direktivet bedst kan gennemføres på EU-plan.

6. Gældende dansk ret

De danske forvaltningsorganisationer er blandt andet underlagt konkurrencelovgivningen, da der er tale om retlige eller faktiske monopoler. Konkurrencemyndighederne fører blandt andet tilsyn med, at forvaltningsselskaberne ikke misbruger deres dominerende stilling til at opstille urimelige vilkår.

Derudover fører Kulturministeriet i et vist omfang tilsyn med forvaltningsorganisationerne. Flere af forvaltningsorganisationerne er godkendt af Kulturministeriet.

Det følger af ophavsretslovens (Lovbekendtgørelse 2010-02-27 nr. 202 om ophavsret) § 75a, at erhvervsmæssig virksomhed, hvorved en repræsentant for indehaveren af ophavsretten eller en kontraktmæssig indehaver af denne indgår aftaler om offentlig fremførelse af et beskyttet musikværk, skal godkendes af kulturministeren. Det følger dermed af bestemmelsen, at erhvervsmæssig mellemmandsvirksomhed vedrørende offentlig fremførelse af musikværker kræver kulturministerens godkendelse.

KODA, som forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af musikværker på vegne af komponister, tekstforfattere og musikforlæggere, er den eneste organisation, der er godkendt i medfør af § 75a.

De danske forvaltningsorganisationer er navnlig KODA, Gramex, Copydan, NCB, KODA-DRAMATIK samt Radiokassen.

KODA forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af beskyttede musikværker på vegne af komponister, tekstforfattere og musikforlæggere og er i medfør af ophavsretslovens 50, stk. 4, jf. § 30 godkendt af kulturministeren til at indgå aftaler med DR og TV 2 om udsendelse af udgivne værker i radio eller fjernsyn.

Ophavsretslovens § 50 indeholder bestemmelser om aftalelicens. Aftalelicens kan påberåbes af brugere (f.eks. DR), der har indgået en aftale om en bestemt udnyttelse af værker med en organisation (f.eks. Copydan), som omfatter en væsentlig del af ophavsmændene til en bestemt art af værker, der anvendes i Danmark. Aftalelicens giver brugeren ret til at udnytte andre værker af samme art, selv om ophavsmændene til disse værker ikke repræsenteres af den organisation, som brugeren indgår aftale med. Aftalelicensen giver brugeren ret til at benytte de ikke-repræsenterede ophavsmænds værker på den måde og på de vilkår, som følger af den aftale, som brugeren har indgået med organisationen.

Gramex forvalter rettighederne til offentlig fremførelse af fonogrammer på vegne af udøvende kunstnere og fonogramproducenter, jf. ophavsretslovens § 68. Gramex er godkendt af kulturministeren, jf. ophavsretslovens § 68, stk. 2.

Copydan består af en fællesforening og seks rettighedshaverorganisationer, som arbejder inden for områderne kunst, viden og underholdning. Fællesforeningen løser administrative og tekniske opgaver for de enkelte rettighedshaverorganisationer i Copydan fællesskabet, herunder økonomi, regnskab, HR, IT samt fælles administration.

De seks rettighedshaverorganisationer er:

1. Copydan Arkiv som arbejder for at løse de ophavsretslige opgaver, som er forbundet med genanvendelse af tv-udsendelser, jf. ophavsretslovens § 30a. Copydan Arkiv er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 30a.

2. Copydan AVU-Medier forvalter rettighederne i forbindelse med optagelse af radio- og fjernsynsudsendelser til brug for undervisningsvirksomhed og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. §13.
3. Copydan Billedkunst forvalter blandt andet det såkaldte følgeretsvederlag, som er en ret til vederlag ved videresalg af eksemplarer af kunstværker. I henhold til ophavsretslovens § 38, stk. 5, er foreningen godkendt af kulturministeren til at forvalte ordningen. Copydan Billedkunst er endvidere i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 24a godkendt af kulturministeren til at forvalte retten til gengivelse af offentliggjorte kunstværker.
4. Copydan KulturPlus sikrer, at der bliver afregnet vederlag til kunstnere og kulturproducenter, når der sælges blanke kopimedier (blankbåndsvederlag). Foreningen er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 39, stk. 3.
5. Copydan Verdens TV forvalter rettighederne i forbindelse med kabelvidere-spredning af radio- og fjernsynsprogrammer, jf. ophavsretslovens § 35, og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 35.
6. Copydan Tekst og Node forvalter rettighederne i forbindelse med fotokopiering i undervisningsinstitutioner, offentlige eller private institutioner, organisationer og erhvervsvirksomheder og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. §§ 13 og 14.

NCB administrerer rettighederne til indspilning og kopiering af musik på cd, dvd, film, video, internettet m.v. for komponister, tekstforfattere og musikforlag.

KODA-DRAMATIK kan forvalte rettighederne, når musik og tekst bruges i dramatiske sammenhænge som fx operaer, operetter, musicals, balletter, pantomimer, skuespil, revyteater og lignende.

Foreningen Radiokassen forvalter rettigheder til oplæsning af litterære værker i DR og er godkendt af kulturministeren i medfør af ophavsretslovens § 50, stk. 4, jf. § 30.

I medfør af § 38, stk. 6, § 39, stk. 5, § 50, stk. 5, § 68, stk. 3, og § 75 a, stk. 2, i ophavsretsloven har kulturministeren udstedt bekendtgørelse om sagsbehandlingsregler ved godkendelse af forvaltningsorganisationer efter ophavsretsloven (BEK nr. 1312 af 15/12/2009).

Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser om, hvor hurtigt Kulturministeriet skal træffe afgørelse om godkendelse, ligesom bekendtgørelsen fastlægger, hvor hurtigt Kulturministeriet skal kvittere for modtagelsen af en ansøgning samt hvilke oplysninger, kvitteringen skal indeholde.

7. Konsekvenser

Lovmæssige konsekvenser

En vedtagelse af forslaget vil medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning.

Det vurderes for det første, at der i ophavsretsloven vil skulle indføres regler, der regulerer forvaltningsselskabers gennemsigtighed, styring og håndtering af rettighedsindtægter på vegne af rettighedshaverne.

Derudover vil de nærmere bestemmelser om forvaltningsselskabernes udstedelse af multiterritoriale licenser til ophavsmænds rettigheder til musikværker med henblik på levering af online musiktjenester nødvendiggøre ændringer af ophavsretsloven samt evt. i bekendtgørelsesform.

Forslagets bestemmelser om håndhævelsesforanstaltninger vil formentlig også nødvendiggøre ændringer af ophavsretsloven, herunder eventuelt i forhold til direktivets bestemmelser om et tvistbilægelsesorgan.

Statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at kunne have statsfinansielle konsekvenser, hvis omfang vil afhænge af forslagets implementering i Danmark. Det er Kulturministeriets vurdering, at de statsfinansielle konsekvenser vil skulle afdækkes nærmere.

De mulige statsfinansielle konsekvenser vil dels følge af kravet i forslagets artikel 36 om, at medlemsstaterne skal sikre, at visse tvister vedrørende et forvaltningsselskab, der udsteder eller tilbyder at udstede multiterritoriale licenser, kan indbringes for et uafhængigt og upartisk tvistbilægelsesorgan, dels af kravet i forslagets artikel 37 om, at medlemsstaterne skal sørge for, at der indføres procedurer, således at forvaltningsselskabers medlemmer, rettighedshavere, brugere og andre interesserede parter kan indgive klage til en dertil udpeget kompetent myndighed vedrørende forvaltningsselskabernes virksomhed, der er omfattet af direktivet. Den af den enkelte medlemsstat udpegede kompetente myndighed skal kunne pålægge passende administrative sanktioner og træffe passende foranstaltninger, hvis nationale bestemmelser ikke overholdes. Dertil kommer, at forslagets artikel 40 bestemmer, at medlemsstaterne skal sikre, at den udpegede kompetente myndighed skal overvåge, at forvaltningsselskaber på eget territorium ved udstedelse af multiterritoriale licenser overholder de krav, der er fastsat i afsnit III i direktivet.

De statsfinansielle konsekvenser vil skulle afholdes indenfor ressortministeriets eksisterende ramme.

Forslaget forventes at kunne have isolerede samfundsøkonomiske konsekvenser for enkeltsektorer, hvis omfang vil skulle afdækkes nærmere.

Kommissionens forslag vil tilvejebringe en fælles retlig ramme for selskaber, der yder kollektiv rettighedsforvaltning, hvilket vil medvirke til større regelklarhed for alle aktører på området og dermed også en potentielt øget grænseoverskridende økonomisk aktivitet på EU's indre marked. Desuden synes direktivforslaget samlet set at kunne bidrage til at styrke markedet for online-musiktjenester til gavn for udviklingen af nye forretningsmodeller, forbrugerne, kunstnerne og rettighedshaverne. Forslaget har dermed potentiale til at kunne styrke innovation og Europas konkurrenceevne.

I undersøgelsen af samfundsmæssige konsekvenser forbundet med forslaget vil der være særligt fokus på, hvorvidt de danske forvaltningsselskaber allerede delvist lever op til direktivets krav. Mindre forvaltningsselskaber vil dog kunne blive økonomisk påvirket af direktivets krav om gennemsigtighed i og kontrol med forvaltningsselskabernes virksomhed, ligesom direktivets krav om adgang til effektive og hurtige procedure for behandling af klager og for løsning af tvister kan vise sig at være en økonomisk og administrativ byrde for de mindre forvaltningsselskaber. Kommissionen nævner – for så vidt angår forslagets afsnit 2 om gennemsigtighed af og kontrol med forvaltningsselskaber – at de fleste omkostninger vil være knyttet til anvendelsen af nye regler for behandling af midler (Kommissionen anfører, at der ingen data er til rådighed for vurderingen af disse omkostninger), finansiel indberetning og revision (Det er Kommissionens vurdering, at den gennemsnitlige udgift pr. forvaltningsselskab i EU ca. vil være 120.000 kr.) samt kravet om, at forvaltningsselskaber skal give sine medlemmer og rettighedshavere adgang til effektive og hurtige procedure for behandling af klager og for løsning af tvister. Til det sidste punkt anfører Kommissionen, at forvaltningsselskaber, der allerede har et sådant system, oplyser, at udgifter til etablering heraf udgør i omegnen af 262.500 kr., og at de løbende driftsomkostninger udgør i omegnen af 82.500 kr. om året. Det bør imidlertid bemærkes, at Kommissionens vurdering er baseret på en generel vurdering af omkostningerne for forvaltningsselskaber i hele EU.

Direktivforslaget vil formentlig også have positive konsekvenser for de rettighedshavere, hvis musik benyttes i udlandet, idet direktivet opstiller ensartede regler for, hvordan forvaltningsselskaber organiseres, og hvordan de forvalter rettighedsindtægter. Ligeledes vil forslaget formentlig føre til, at det bliver nemmere for udbydere af musik tjenester på internettet at klarere rettigheder for flere territorier via et enkelt forvaltningsselskab. De nærmere konsekvenser skal undersøges nærmere.

Det er Kulturministeriets opfattelse, at forslaget ikke vil have generelle samfundsøkonomiske konsekvenser.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget forventes at kunne have administrative konsekvenser for erhvervslivet både i form af omstillingsbyrder og løbende byrder i forbindelse med forvaltningsselskabernes tilpasning af deres virksomhed. Det er Kulturministeriets vurdering, at de administrative konsekvenser vil skulle afdækkes nærmere, herunder i hvilket omfang de danske forvaltningsselskaber allerede lever op til direktivets bestemmelser.

Det fremgår af Kommissionens konsekvensanalyse, at direktivforslagets afsnit 2 om gennemsigtighed af og kontrol med forvaltningsselskaber vil medføre en række administrative konsekvenser af mindre betydning. Der er f.eks. krav om offentlig adgang til en række dokumenter (vedtægter, ledelsens navne, medlemsvilkår, årsregnskaber, tariffer etc.). Kommissionen vurderer, at udgifterne forbundet hermed vil være af mindre betydning.

De mulige administrative konsekvenser for erhvervslivet vil dels følge af direktivets krav om forvaltningsselskabers finansielle forvaltning af rettighedsindtægter, dels af direktivets bestemmelser om gennemsigtighed og rapportering/offentliggørelse af op-

lysninger. Det følger af forslaget, at forvaltningsselskaber skal give sine medlemmer og rettighedshavere adgang til effektive og hurtige procedurer for behandling af klager og for løsning af tvister. De mulige administrative konsekvenser i den forbindelse vil primært bestå i oprettelsen af en tvistbilæggelsesordning samt den løbende drift heraf.

Det er valgfrit for danske forvaltningsselskaber, hvorvidt de ønsker at tilbyde multiterritoriale licenser, og de er dermed ikke forpligtet til at opfylde de betingelser, som direktivets afsnit III stiller til forvaltningsselskaber, når de foretager multiterritorial licensering af online-musikrettigheder.

Beskyttelsesniveauet

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

8. Høring

Forslaget er sendt til høring hos:

Adjunkt Hanne Kirk Deichmann, ACE Denmark Akkrediteringsinstitutionen, inklusiv Akkrediteringsrådet, Professor Henrik Udsen, Advokat Bjørn Høberg-Petersen, Advokat Hanne Bender, Advokatrådet, Akademiet for de Skønne Kunster, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Arkitektforbundet, Basepoint Media, Bibliotekarforbundet, Bibliotekschefforeningen, Billedkunstnernes Forbund, Brancheforeningen for Undervisningsmidler, Branchen ForbrugerElektronik, Business Software Alliance, Canal Digital, Chefjurist Christina Bergholdt Knudsen, Copydan, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Biblioteksskole, Danmarks Blindebibliotek, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artist Forbund, Dansk BiblioteksCenter, Dansk Blindesamfund, Dansk Erhverv, Dansk Fagpresse, Dansk Filmfotograf Forbund, Dansk Folkemindesamling, Dansk Folkeoplysnings Samråd, Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Forfatterforening, Dansk Fotografisk Forening, Dansk Galleri Sammenslutning, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Kapelmesterforening, Dansk Kommunikationsforening, Dansk Komponistforening, Dansk Kunstnerråd, Dansk Magasinpresses Udgiverforening, Dansk Metalarbejderforbund, Dansk Musikbiblioteksforening, Dansk Musiker Forbund, Dansk Musikforlæggerforening, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Solist-Forbund, Dansk Standard, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Billedautorer, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Dagblades Forening, Danske Dramatikeres Forbund, Danske Døves Landsforbund, Danske Filminstruktører, Danske Handicaporganisationer, Danske Interaktive Medier, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer, Danske Kunsthåndværkere, Danske Mediers Forum, Danske Populærautorer, Danske Regioner, Danske Reklamebureauers Brancheforening, Danske skønlitterære Forfattere, Danske Teatres Fællesorganisation, Danske Uafhængige Pladeselskaber, Danske Universiteter, Datatilsynet, DDJO, Den danske Boghandlerforening, Den danske Forlæggerforening, Den Kristne Producent Komite, Det Centrale Handicapråd, Det danske Akademi, Det Danske Filminstitut, Det Kgl. Bibliotek, Det Kgl. Teater, DIFO (Dansk Internet Forum), Direktoratet for Kriminalforsorgen, DK 4, Docent Thomas Riis, Domstolsstyrelsen, DR, Døvefilm Video, Erhvervs- og Vækstministeriet, Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for kvalitet i Erhvervs Regulering (EU høringer), Faglig konsulent Lone Amtrup, Film- og TV-arbejderforeningen, FILMRET, Finansministeriet, Fi-

nansrådet, Fonden for Aktive Blinde – Blindefonden, Forbrugerrådet, Forenede Danske Antenneanlæg, Forening af professionelle forfattere og tegnere af tegneserier, Foreningen af Arbejderbevægelsens Medievirksomheder, Foreningen af Auktionsledere i Danmark, Foreningen af Billedmedieoversættere, Foreningen af Danske Interaktive Medier, Foreningen af Danske Kulturtidsskrifter, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Foreningen af Filmudlejere i Danmark, Foreningen af Kommercielle Lokalradio og TV-stationer, Foreningen af Videogramdistributører i Danmark, Foreningen Danske Designere, Foreningen for Dansk Internet Handel, Forskningsbibliotekernes Chefkollegium, Fællesrådet for Autorer, Fællesrådet for Udøvende Kunstnere, Færøernes Hjemmestyre, Gorrissen Federspiel (advokatfirma), Grafisk Arbejdsgiverforening, Gramex, Grønlands Hjemmestyre, Henrik I. Ahlers, HK, HORESTA, HTS Handel, Transport og Service, Håndværksrådet, IFPI Danmark, IT-Brancheorganisationen, ITEK, Juridisk konsulent Anne Sophie Gersdorff Schrøder, Juridisk konsulent Morten Madsen, KL, KODA, Kommunernes Skolebiblioteksforening, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kulturministeriet Rektorer – KUR, Kulturstyrelsen, Kunsthandlerforeningen, Landsforeningen til bevaring af fotografier og film, Landsorganisationen i Danmark, Professor Morten Rosenmeier, Lægemiddel Industri Foreningen, Miljøministeriet, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, MTG A/S, Multimedieforeningen, Nordisk Copyright Bureau, Ophavsretligt Forum, Ophavsretslicensnævnet, Ordblinde/Dysleksiforeningen i DK, Organisationerne Danske Museer, Patent- og Varemærkestyrelsen, Piratgruppen, Producentforeningen, Professor Jens Schovsbo, Professor Mads Bryde Andersen, Professor Palle Bo Madsen, Professor Peter Blume, PROSA, Ret-tighedsAlliancen, Rigsarkivet, Rigsrevisionen, Roskilde Festival, Rådet for Større IT-sikkerhed, Samarbejdsforum for Danske Lytter- og Seerorganisationer, Sammenslutningen af Danske Scenografer, Sammenslutningen af Lokalarkiver, Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer, Sammenslutningen af Medieforskere i Danmark, Samarådet for Ophavsret, Sekretariatschef Sandra Piras, Skatteministeriet, Solistforeningen af 1921, Telenor, Speaker- og Indlæserforeningen, Statens Museum for Kunst, Statsbiblioteket, STOP I/S, TDC, Teaterteknikerforbundet, Tegnerne/Tegnerforbundet af 1919, Teknologirådet, Telekommunikationsindustrien (TI), Telia, TV 2/DANMARK A/S, TV2/Bornholm, TV2/FYN, TV2/Lorry, TV2/Nord, TV2/syd, TV2/Øst, TV2/Østjylland, TvDanmark, UBOD, UBVA, UBVA-sekretariatet, Udenrigsministeriet, Undervisningsministeriet og Viasat A/S.

Høringsfristen er fastsat til den 17. september 2012. Der vil blive fremsendt et supplerende notat om resultatet af høringen.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er ikke kendskab til andre landes holdninger til forslaget.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter et digitalt indre marked i EU. Regeringen ser generelt udviklingen af et digitalt indre marked som et væsentligt aspekt for udviklingen af nye, innovative tjenester og øget tværnational e-handel. Et veludviklet digitalt indre marked vil give forbrugerne adgang til et større og billigere udbud af varer og tjenester samt give e-handelsvirksomhederne adgang til hele EU som markedsplads, hvorved et betydeligt vækstpotentiale kan realiseres.

Regeringen finder det positivt, at der lægges op til at fastsætte et sæt minimumsregler for, hvordan kollektive forvaltningsselskaber skal drive virksomhed, således at der sikres gennemsigtighed og mulighed for medlemmerne af forvaltningsselskabet til at udøve kontrol med forvaltningen af deres rettigheder, ligesom det er positivt, at der opstilles fælles regler om forvaltningsselskabers finansielle forvaltning. Regeringen vil arbejde for, at forvaltningsselskaberne ikke pålægges unødige administrative byrder, og at omkostningerne ved indførelsen af de foreslåede modeller minimeres, så de ikke utilsigtet udgør en hindring for at agere på markedet eller indirekte medfører dyrere tjenester for forbrugerne.

Regeringen finder det positivt, at direktivforslaget har til formål at forbedre mulighederne for multiterritorial licensering af onlinerettigheder til musikalske værker. Regeringen støtter forslagens formål om at gøre det nemmere for udbydere af musik på internettet at erhverve licenser fra forvaltningsselskaber, der dækker mere end ét territorium. Det er regeringens forhåbning, at forslaget dermed vil fremme innovation og stimulere fremkomsten af nye, lovlige tjenester på internettet.

Regeringen finder det væsentligt, at direktivforslaget ikke hindrer eksisterende og fremtidige nationale klareringsordninger, såsom den danske aftalelicens.

Regeringen er af den opfattelse, at en række uklarheder i direktivet bør afklares nærmere, inden der fastlægges en dansk holdning til direktivforslaget, herunder forslagens økonomiske konsekvenser.

Regeringen vil arbejde for, at forslagens statsfinansielle konsekvenser minimeres.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.